Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 11. septembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Zmluvy o spotrebiteľskom úvere – Smernica 2008/48/ES – Článok 16 ods. 1 – Predčasné splatenie úveru – Právo spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov spojených s úverom, zodpovedajúce úrokom a nákladom v rámci zvyšnej dĺžky trvania zmluvy“

Vo veci C-383/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku (Okresný súd Lublin-Východ v Lubline so sídlom v Świdniku, Poľsko) z 28. mája 2018 a doručený Súdnemu dvoru 11. júna 2018, ktorý súvisí s konaním:

Lexitor sp. z o.o.

proti

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka,

Santander Consumer Bank S.A.,

mBank S.A.,

SÚDNY DVOR (prvá komora)

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia C. Toader (spravodajkyňa), A. Rosas, L. Bay Larsen a M. Safjan,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka, v zastúpení: P. Chojecki a P. Skurzyński, radcowie prawni, a M. Kowara, adwokat,

– Santander Consumer Bank S.A., v zastúpení: P. Kończal, P. Muciek a J. Wojnarowska, radca prawny,

* Jazyk konania: poľština.

– mBank S.A., v zastúpení: A. Opalski, radca prawny,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– španielska vláda, v zastúpení: S. Jiménez García, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Szmytkowska, G. Goddin a C. Valero, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. mája 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 16 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66).

2 Tento návrh bol predložený v rámci troch sporov medzi spoločnosťou Lexitor sp. z o.o. (ďalej len „Lexitor“) a spoločnosťami Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka (ďalej len „SKOK“), Santander Consumer Bank S.A. (ďalej len „Santander Consumer Bank“) a mBank S.A. (ďalej len „mBank“), ktorých predmetom je zníženie celkových nákladov spojených so spotrebiteľskými úvermi z dôvodu predčasného splatenia týchto úverov.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 87/102/EHS

3 Článok 8 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú. v. ES L 42, 1987, s. 48; Mim. vyd. 15/001, s. 326), ktorá bola zrušená a nahradená smernicou 2008/48 s účinnosťou od 11. júna 2010, stanovoval:

„Spotrebiteľ má byť oprávnený na zrušenie [splnenie – *neoficiálny preklad*] svojich záväzkov, ktoré vyplývajú z úverovej zmluvy, pred uplynutím doby určenej touto zmluvou. V takom prípade v zhode s pravidlami, ktoré určujú členské štáty, bude mať spotrebiteľ právo na primerané zníženie celkových nákladov na úver.“

Smernica 2008/48

4 Odôvodnenia 7, 9 a 39 smernice 2008/48 stanovujú:

„(7) Ak sa má uľahčiť vytvorenie riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi, je potrebné, aby sa v niekoľkých kľúčových oblastiach ustanovil harmonizovaný rámec Spoločenstva. Keďže trh so spotrebiteľskými úvermi sa neustále vyvíja a mobilita európskych občanov sa zvyšuje, progresívne právne predpisy Spoločenstva, ktoré sa dokážu prispôsobiť

budúcim formám úverov a ktoré členským štátom poskytnú primeranú flexibilitu pri ich vykonávaní, by mali pomôcť ustanoviť moderný súbor právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských úverov.

…

(9) Úplná harmonizácia je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. …

…

(39) Spotrebiteľ by mal mať právo splniť svoje povinnosti pred dátumom dohodnutým v zmluve o úvere. V prípade čiastočného alebo úplného predčasného splatenia úveru by veriteľ mal mať právo na kompenzáciu nákladov priamo spojených s predčasným splatením úveru, pričom sa zohľadňujú aj prípadné úspory veriteľa. Avšak na účely určenia spôsobu výpočtu kompenzácie je dôležité dodržať niekoľko zásad. Výpočet kompenzácie splatnej veriteľovi by mal byť pre spotrebiteľov prehľadný a zrozumiteľný už pred uzavretím zmluvy a v každom prípade počas plnenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Okrem toho spôsob výpočtu kompenzácie by mal byť pre veriteľa jednoducho uplatniteľný a mal by uľahčiť kontrolu nad kompenzáciou príslušnými orgánmi. …“

5 Podľa článku 3 tejto smernice:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) ‚spotrebiteľ‘ je fyzická osoba, ktorá pri transakciách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodnou, podnikateľskou ani profesijnou činnosťou;

…

g) ‚celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom‘ sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; zahrnuté sú aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí služieb, aby získal úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok;

…“

6 Článok 16 uvedenej smernice, nazvaný „Predčasné splatenie úveru“, stanovuje:

„1. Spotrebiteľ má právo kedykoľvek úplne alebo čiastočne splniť svoje povinnosti podľa zmluvy o úvere. V takých prípadoch má právo na zníženie celkových nákladov spojených s úverom, pričom takéto zníženie tvoria úroky a náklady v rámci zvyšnej dĺžky trvania zmluvy.

2. V prípade predčasného splatenia úveru má veriteľ právo na spravodlivú a objektívne opodstatnenú kompenzáciu možných nákladov priamo spojených s predčasným splatením úveru, ak predčasné splatenie úveru spadá do obdobia, pre ktoré je úroková sadzba úveru fixná.

Takáto kompenzácia nemôže presiahnuť 1 % výšky predčasne splateného úveru, ak obdobie medzi predčasným splatením úveru a dohodnutým ukončením zmluvy o úvere presahuje jeden rok. Ak toto obdobie nepresahuje jeden rok, kompenzácia nemôže presiahnuť 0,5 % výšky predčasne splateného úveru.

3. Kompenzácia za predčasné splatenie sa nemôže požadovať:

a) ak k splateniu došlo na základe poistnej zmluvy, ktorá má zaručiť splatenie úveru;

b) v prípade povolených prečerpaní alebo

c) ak splatenie úveru spadá do obdobia, pre ktoré nie je úroková sadzba úveru fixná.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že:

a) veriteľ môže túto kompenzáciu žiadať, len ak výška predčasného splatenia úveru presahuje limit určený vnútroštátnym právom. Tento limit nesmie presiahnuť 10 000 eur počas obdobia dvanástich mesiacov;

b) veriteľ môže výnimočne požadovať vyššiu kompenzáciu, ak môže preukázať, že strata, ktorú v dôsledku predčasného splatenia utrpel, presahuje čiastku určenú podľa odseku 2.

Ak kompenzácia požadovaná veriteľom presiahne skutočne utrpenú škodu, spotrebiteľ môže žiadať primerané zníženie.

V tomto prípade stratu predstavuje rozdiel medzi pôvodne dohodnutou úrokovou sadzbou a úrokovou sadzbou, za ktorú môže veriteľ poskytnúť predčasne splatenú sumu ako úver na trhu v čase predčasného splatenia, a berie sa tiež do úvahy vplyv predčasného splatenia na administratívne náklady.

5. Akákoľvek kompenzácia nesmie presiahnuť výšku úroku, ktorý by spotrebiteľ zaplatil počas obdobia medzi predčasným splatením úveru a dohodnutým dátumom ukončenia zmluvy o úvere.“

7 Podľa článku 22 tej istej smernice, nazvaného „Harmonizácia a záväzný charakter tejto smernice“:

„1. Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

…

3. Členské štáty ďalej zabezpečia, aby sa ustanovenia, ktoré prijmú na vykonávanie tejto smernice, nedali obísť osobitnou formuláciou zmlúv, a najmä tým, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o úvere, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa jej uplatňovaniu.“

Vnútroštátne právo

8 Ustawa o kredycie konsumenckim (zákon o spotrebiteľskom úvere) z 12. mája 2011 (Dz. U. č. 126, položka 715) v znení relevantnom pre spory vo veciach samých (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom úvere“) prebral do poľského právneho poriadku smernicu 2008/48.

9 Podľa článku 5 bodu 6 uvedeného zákona pojem „celkové náklady spojené s úverom“ je definovaný ako všetky náklady, ktoré je spotrebiteľ povinný znášať v súvislosti so zmluvou o úvere, a najmä úroky, poplatky, provízie, dane a marže, ak sú poskytovateľovi úveru známe, ako aj náklady na vedľajšie plnenia, najmä poistenie, ak je ich hradenie nevyhnutným predpokladom na to, aby bol úver vôbec poskytnutý alebo za stanovených zmluvných podmienok s výnimkou notárskych poplatkov, ktoré znáša spotrebiteľ.

10 Podľa článku 49 ods. 1 tohto zákona sa v prípade splatenia celého úveru pred zmluvne stanoveným dátumom znížia celkové náklady spojené s úverom o náklady, ktoré sa týkajú obdobia, o ktoré sa skrátilo trvanie úverovej zmluvy, aj keď ich spotrebiteľ znášal pred splatením.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 Tri spory vo veci samej, ktoré vnútroštátny súd spojil do spoločného konania, majú pôvod v zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel spotrebiteľ v zmysle článku 3 písm. a) smernice 2008/48 s bankami SKOK, Santander Consumer Bank a mBank. Každá zo zmlúv o úvere stanovila vyplatenie provízie dotknutej bankovej inštitúcii, ktorej výška nezávisela od dĺžky trvania uvedenej zmluvy, a to v sume 1 591,35 poľských zlotých (PLN) (približne 380 eur), 4 845 PLN (približne 1 150 eur) a 3 070,40 PLN (približne 730 eur).

12 Po predčasnom splatení svojich úverov spotrebitelia postúpili spoločnosti Lexitor založenej podľa poľského práva, ktorá ponúka právne služby spotrebiteľom, svoje pohľadávky voči bankám, ktoré vyplývali z predčasného splatenia úverov.

13 Následne Lexitor ako postupník pohľadávok požiadala SKOK, Santander Consumer Bank a mBank o vrátenie časti sumy provízií zaplatených spotrebiteľmi vrátane úrokov z omeškania.

14 Keďže úverové inštitúcie nevyhoveli týmto žiadostiam, podala Lexitor 8. januára 2018, 29. decembra 2017 a 26. februára 2018 na vnútroštátny súd tri žaloby, ktorými sa domáhala, aby bola spoločnostiam Santander Consumer Bank, SKOK a mBank uložená povinnosť zaplatiť časť týchto provízií, ktorá zodpovedá zvyšnej dĺžke trvania zmlúv, ako aj úroky z omeškania.

15 Žalované vo veci samej podali odpor proti platobným rozkazom, ktoré vydal vnútroštátny súd.

16 Vnútroštátny súd si kladie otázku, či v situácii, o akú ide v sporoch vo veci samej, sa právo spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru podľa článku 16 ods. 1 smernice 2008/48 vzťahuje aj na náklady, ktoré nezávisia od dĺžky trvania zmluvy. V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že hoci niektoré poľské súdy odpovedali na túto otázku záporne s ohľadom na zákon o spotrebiteľskom úvere, iný súd, opierajúci sa o výklad tohto zákona s ohľadom na článok 16 tejto smernice, naproti tomu odpovedal kladne.

17 Vnútroštátny súd sa domnieva, že tento článok sa má vykladať v tom zmysle, že zníženie celkových nákladov spojených s úverom zahŕňa aj náklady, ktoré nezávisia od dĺžky trvania zmluvy. Takýto výklad podľa jeho názoru umožňuje ochrániť záujmy spotrebiteľa a zaručuje rovnováhu medzi zmluvnými stranami. Veriteľ môže v prípade predčasného splatenia úveru použiť vrátenú sumu na poskytnutie nového úveru a získať tak novú províziu. Navyše opačné riešenie by mohlo viesť k praxi, v rámci ktorej by veritelia uplatňovali iba náklady formálne nezávislé od dĺžky trvania zmluvy o úvere, aby sa tak vyhli tomu, že na tieto náklady sa bude vzťahovať zníženie celkových nákladov úveru.

18 Za týchto okolností Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku (Okresný súd Lublin-Východ v Lubline so sídlom v Świdniku, Poľsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 16 ods. 1 v spojení s článkom 3 písm. g) smernice [2008/48] vykladať v tom zmysle, že spotrebiteľ má v prípade predčasného splnenia svojich povinností podľa zmluvy o úvere právo na zníženie celkových nákladov spojených s úverom vrátane nákladov, ktorých výška nezávisí od dĺžky trvania dotknutej úverovej zmluvy?“

19 Vnútroštátny súd navrhol, aby bola vec prejednaná v skrátenom konaní podľa článku 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Tento návrh bol zamietnutý uznesením predsedu Súdneho dvora zo 17. septembra 2018, Lexitor (C-383/18, neuverejnené, EU:C:2018:769).

O prejudiciálnej otázke

20 Na úvod je potrebné poznamenať, že okolnosť, že účastníkmi sporov vo veci samej sú len podnikatelia, nebráni uplatneniu smernice 2008/48. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 24 svojich návrhov, rozsah pôsobnosti tejto smernice závisí nie od identity účastníkov predmetného sporu, ale od identity zmluvných strán predmetnej zmluvy o úvere. V prejednávanej veci sú pritom pohľadávky, ktoré sú predmetom sporov vo veci samej, založené na troch zmluvách o spotrebiteľských úveroch, ktoré boli uzatvorené medzi tromi spotrebiteľmi a tromi žalovanými vo veci samej, a po predčasnom splatení uvedených úverov postúpené na žalobkyňu.

21 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 16 ods. 1 smernice 2008/48 vykladať v tom zmysle, že právo na zníženie celkových nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru zahŕňa aj náklady, ktoré nezávisia od dĺžky trvania zmluvy.

22 Článok 16 ods. 1 smernice 2008/48 v spojení s odôvodnením 39 tejto smernice stanovuje právo spotrebiteľa predčasne splatiť úver a uplatniť nárok na zníženie celkových nákladov spojených s úverom, pričom takéto zníženie tvoria úroky a náklady v rámci zvyšnej dĺžky trvania zmluvy.

23 Pokiaľ ide o pojem „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“, článok 3 písm. g) ho definuje ako všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov. Táto definícia teda neobsahuje žiadne obmedzenie týkajúce sa dĺžky trvania dotknutej úverovej zmluvy.

24 V tejto súvislosti, ako vyplýva najmä z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z pripomienok predložených tak žalovanými vo veci samej, ako aj inými subjektmi zúčastnenými na konaní v prejednávanej veci, možno odkaz na „zvyšnú dĺžku trvania zmluvy“, uvedený v článku 16 ods. 1 smernice 2008/48, vykladať tak, že znamená, že náklady dotknuté znížením celkových nákladov úveru sú obmedzené na tie, ktoré objektívne závisia od dĺžky trvania zmluvy, alebo na tie, ktoré veriteľ prezentuje ako náklady vzťahujúce sa na osobitnú etapu uzavretia alebo vykonania zmluvy, alebo že poukazuje na to, že metóda výpočtu, ktorá sa má použiť na účely tohto zníženia, spočíva v zohľadnení všetkých nákladov, ktoré znáša spotrebiteľ, a v následnom pomernom znížení sumy vo vzťahu k zvyšnej dĺžke trvania zmluvy.

25 Porovnávacia analýza rôznych jazykových verzií článku 16 ods. 1 smernice 2008/48 neumožňuje určiť presný rozsah stanoveného zníženia celkových nákladov spojených s úverom. Na jednej strane totiž holandské, poľské a rumunské jazykové znenie tohto ustanovenia naznačuje, že ide o zníženie nákladov spojených so zvyšnou dĺžkou trvania zmluvy (*„een verlaging van de totale kredietkosten, bestaande uit de interesten en de kosten gedurende de resterende duur van de overeenkomst“*, *„obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy“* a *„o reducere a costului total al creditului, care constă în dobânda și în costurile aferente duratei restante a contractului“*). Na druhej strane nemecké a anglické znenia uvedeného ustanovenia sa vyznačujú istou nejednoznačnosťou a nasvedčujú tomu, že náklady spojené s týmto obdobím slúžia ako údaj na výpočet zníženia (*„das Recht auf Ermäßigung der Gesamtkosten des Kredits, die sich nach den Zinsen und den Kosten für die verbleibende Laufzeit des Vertrags richtet“* a *„reduction consisting of the interest and the costs for the remaining duration of the contract“*). Talianske znenie tohto ustanovenia, podobne ako francúzske znenie, uvádza „dlhované“ úroky a náklady („dus“, *„dovuti“*) za zvyšnú dĺžku trvania zmluvy. Napokon španielska verzia článku 16

ods. 1 smernice 2008/48 vyžaduje zníženie, ktoré zahŕňa náklady, ktoré zodpovedajú zvyšnej dĺžke trvania zmluvy („*una reducción del coste total del crédito, que comprende los intereses y costes correspondientes a la duración del contrato que quede por transcurrir*“).

26 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora však treba pri výklade tohto ustanovenia zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2019, Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände, C-649/17, EU:C:2019:576, bod 37).

27 Pokiaľ ide o kontext, treba pripomenúť, že článok 8 smernice 87/102, ktorá bola zrušená a nahradená smernicou 2008/48, stanovoval, že spotrebiteľ má „v zhode s pravidlami, ktoré určujú členské štáty,… právo na primerané zníženie celkových nákladov na úver“.

28 Treba teda konštatovať, že článok 16 ods. 1 smernice 2008/48 konkretizoval právo spotrebiteľa na zníženie nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru, a to nahradením všeobecného pojmu „primerané zníženie“, presnejším pojmom „zníženie celkových nákladov spojených s úverom“ a pridaním formulácie, že takéto zníženie tvoria „úroky a náklady“.

29 Pokiaľ ide o cieľ smernice 2008/48, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že jej cieľom je zabezpečiť vysokú ochranu spotrebiteľa (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 28 a citovanú judikatúru). Tento systém ochrany vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 63).

30 S cieľom garantovať túto ochranu ukladá článok 22 ods. 3 smernice 2008/48 členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa ustanovenia, ktoré prijmú na vykonávanie tejto smernice, nedali obísť osobitnou formuláciou zmlúv.

31 Účinnosť práva spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov úveru by však bola oslabená, ak by sa zníženie úveru malo obmedziť len na náklady prezentované veriteľom ako náklady, ktoré závisia od dĺžky trvania zmluvy, keďže, ako uviedol generálny advokát v bode 54 svojich návrhov, náklady a rozdelenie nákladov si banka určuje jednostranne a fakturácia nákladov môže zahŕňať určitú ziskovú maržu.

32 Okrem toho, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, obmedzenie možnosti zníženia celkových nákladov úveru len na náklady výslovne spojené s dĺžkou trvania zmluvy by viedlo k riziku, že spotrebiteľovi by sa v okamihu uzavretia zmluvy o úvere uložili ďalšie neopakujúce sa platby, keďže by sa veriteľ mohol pokúsiť znížiť na minimum náklady, ktoré závisia od dĺžky trvania zmluvy.

33 Ďalej, ako zdôraznil generálny advokát v bodoch 53 a 55 svojich návrhov, manévrovací priestor, ktorým disponujú úverové inštitúcie pri fakturácii, a ich vnútorná organizácia v praxi veľmi sťažujú spotrebiteľovi alebo súdu určenie nákladov, ktoré objektívne súvisia s dĺžkou trvania zmluvy.

34 Je potrebné dodať, že zahrnutie takých nákladov, ktoré nezávisia od dĺžky trvania zmluvy, do zníženia celkových nákladov na úver nemôže neprimerane znevýhodniť veriteľa. Treba totiž pripomenúť, že záujmy veriteľa sú zohľadnené jednak prostredníctvom článku 16 ods. 2 smernice 2008/48, ktorý priznáva veriteľovi právo na kompenzáciu nákladov, ktoré sú prípadne priamo spojené s predčasným splatením úveru, a jednak prostredníctvom článku 16 ods. 4 tejto smernice, ktorý poskytuje členským štátom dodatočnú možnosť dbať na to, aby bola táto kompenzácia prispôsobená podmienkam úveru a trhu s cieľom ochrany záujmov veriteľa.

35 Napokon treba zdôrazniť, že v prípade predčasného splatenia úveru veriteľ predčasne získa požičanú sumu späť, pričom táto suma bude prípadne k dispozícii na účely uzavretia novej zmluvy o úvere.

36 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 16 ods. 1 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že právo spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru zahŕňa všetky náklady, ktoré znáša spotrebiteľ.

O trovách

37 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol:

Článok 16 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že právo spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru zahŕňa všetky náklady, ktoré znáša spotrebiteľ.

Podpisy